

KENDRIYA VIDYALAYA SANGATHAN, VARANASI REGION
SPLIT UP OF SYLLABUS (2021-2022)

SUBJECT: संस्कृत

CLASS: VIII

Total Number of Chapters: 15

Number of Chapters after Reducing (70%): 11

Number of Chapters Allotted Term wise:

Term I : 07

Term II : 04

Sr. No.	Month	Term	No. of working days	Name of the book (as applicable) Unit No./Chapter Number /Name of Chapter	Tentative Number of Hours Available	Number of Periods Required (40 Minutes/pd.)	Highlights of the General Learning Goals and Core Concepts	Suggested Activities/Tools to be Used for Teaching	Assessment Tools and Techniques to be Used for Assessing Expected Learning Outcomes	
1	April	TERM-1	23	सुभाषितानि	2 hour	3	1 शूद्रोच्चारणम् 2 संस्कृतपद्यानाम् अर्थग्रहणक्षमतोत्पादनम् 3 सज्जनानां महत्त्वम् 3 चरित्रनिर्माणम् 4 कर्तृक्रियापदस्य ज्ञानम्	1 श्लोक-पाठ 2 दीर्घवाक्यपठनम् 3 श्लोकांशयोजनम् 4 क्रियापदानां कर्तृपदैः सह अन्वितिः 5 सत्संगतिमधिकृत्य श्लोकसंग्रहः	1 सस्वरवाचनम् 2 मौखिक-परीक्षणम् 3 अभ्यास-पत्राणि	
				बिलस्य वाणी न कदापि मे श्रुता	3 hour	5	1 सर्वदा विचार्य एव कार्यं कर्तव्यम् । 2 सरलकथाविषयज्ञानम् 3 कल्पनाशक्तैः विकासः 4 अव्ययप्रयोगः	1 पदानुसारचित्रं निर्माय अध्यापनकाले प्रदर्शनम् 2 घटनाक्रम-संयोजनम् 3 वर्गप्रहेलिकायाः माध्यमेन अव्ययपदस्य ज्ञानम्	1 कथापूर्ति 2 चित्रकथानिर्माणम् 3 मञ्जूषातः अव्ययपदानि चयनम्	
2	May		1	डिजीभारतम्[विशेषण-विशेष्य]	40min	1	विशेषण-विशेष्य प्रयोगः	विशेषण-विशेष्य मेलनम्	वस्तुनिष्ठप्रश्नाः	
3	June		9	डिजीभारतम्	3 hour	5	1 डिजिटलइण्डिया विषये ज्ञानम् 2 बौद्धिकशक्तैः विकासः 3 लेखनकौशलस्य विकासः	1 संधि-विच्छेदम् 2 प्रश्ननिर्माणम् 3 वाक्यनिर्माणम्	1 अनुच्छेदाधारित प्रश्नाः 2 अभ्यास-पत्राणि	
4	July		कण्टकैर्नैव कण्टकम् [प्रत्ययाः - क्त्वा, तुमुन्, ल्यप्] ऋकारान्त स्तुल्लिगशब्दाः - मात्, स्वस्	4hrs	6	1 कथा ज्ञानम् 2 सृजनशक्तौविकासः 3 प्रत्यय-ज्ञानम् 4 चरित्रनिर्माणम् 5 धर्मेण पुण्यं प्राप्यते अतः धर्माचरणं कुरु।	1 कथावाचन 2 अभिनय 3 क्त्वा, तुमुन्, ल्यप् प्रत्ययं योजयित्वा पदरचना	1 वर्णनात्मक प्रश्नाः 2 परियोजनाकार्यम् 3 वस्तुनिष्ठप्रश्नाः 4 प्राप्ति उपसर्गं योजयित्वा शब्दरचना		
			गृहं शून्यं सुतां विना[विभक्ति-तृतीया]	3 hour	5	1 सरलकथाविषयज्ञानम् 2 तत्समशब्द ज्ञानम् 3 प्रश्ननिर्माणक्षमतायाः विकासः 4 समानार्थक/विपरीतार्थक पद ज्ञानम्	2 तृतीया/चतुर्थी विभक्त्यन्तपदयोजनम् 3 विलोमपदानि, समार्थकपदानित्वा बृहत्पत्रे सङ्गणके वाप्रदर्शनम्	1 रिक्तस्थानपूर्ति (तृतीया/चतुर्थी विभक्तिप्रयोगः) 2 गृहकार्यम्- तत्समशब्दप्रयोगः		
PT-1										
First week of August. Syllabus covered up to 31 July is to be included.										
5	Agust		17	भारतजनतासहम् [समानार्थक-विपरीतार्थक]	3 hour	5	1 शूद्रोच्चारणम् 2 अन्वयज्ञानम् 3 समानार्थक पद ज्ञानम्	1 गायनाभ्यासः 2 अन्वय पदधृति 3 पर्यायमेलनम्	1 गीतं श्रवणम् 2 प्रश्ननिर्माणम् 3 गृहकार्यम्- अन्वय - पूर्ति	
6	September		23	नीतिनवनीतम् (शूद्राशूद्रप्रकरणम्)	4hour	6	1 शूद्रोच्चारणम् 2 पदपर्यचनाशक्तैः विकासः 3 नैतिकमूल्यानां विकासः	1 श्लोकगायनम् 2 बृहत्पत्रे सुभाषितानां संग्रहः 3 सूक्तिलेखन प्रतियोगिता	1 श्लोक-पाठ 2 कक्षापत्रिकायां छात्राणां सहभागिता	
HY EXAM										
First week of October. Entire syllabus of Term I covered up to 30 September is to be included										
7	October	14	सावित्रीबाई फुले (लकार, सर्वनाम- अस्मद्, युष्मद्)	3 hour	5	1 सावित्रीपारपद - समाससंस्काराणां ज्ञानम् 2 ताकिकशक्तैः विवेचनाशक्तिश्च सम्बर्धनम् 3 लकार/सर्वनामपदस्य ज्ञानम् 4 लिङ्गविभक्तिवचनस्य ज्ञानम् 5 शिक्षा क्षेत्रे सावित्रीबाई महोदयायाः योगदानम्	1 चित्रवर्णनम् 2 पदाध्वन्यवाक्य- रचना 3 सर्वनामशब्दानां कण्ठस्थीकरणम् 4 लिङ्गविभक्तिवचनप्रयोगः /निर्धारणश्च	1 विलोमपदानि लिखत 2 सावित्रीबाई फुले महाभागोपरि दश वाक्यानि लिखत		
8	November	20	कः रक्षति कः रक्षितः [संख्या, समय-लेखनम्]	4 hour	6	1 जीवनमूल्यानां ज्ञानम् 2 पर्यावरणस्य रक्षायै प्लास्टिकवस्तुनाम् बहिष्कारः, न्यूनतमः प्रयोगः वा । 3 संख्यावाचकपदानाम् अवबोधनम् 4 समयज्ञानम्	1 संकेताधारित कथालेखनम् 2 घटनाक्रम-संयोजनम् 3 संख्याक्रीडा 4 घटिका माध्यमेन समयलेखनम्	1 गृहोपयोगिनां प्लास्टिक वस्तुनां नामानि संस्कृतभाषायां लिखत 2 गृहकार्यम्- संख्या, समयलेखनम्		
9	December	16	क्षितौ राजते भारतस्वर्णभूमिः [चित्रवर्णनम्]	3 hour	5	1 गेयता 2 भावबोधता 3 लेखनकौशलस्य विकासः 4 सम्भाषण योग्यता	1 सस्वरवाचनम् 2 अन्वय पदधृति 3 चित्रमाध्यमेन वाक्यरचना	1 अन्वय पूर्ति 2 अनुच्छेदाधारित प्रश्नाः		
PT-2										
After the Winter Break. Syllabus covered up to the commencement of the Winter Break is to be included.										
10	January	17	आर्यभट्टः [शब्दरूप-राजन]	4 hour	6	1 व्यक्ति परिचयः 2 गणित विज्ञानयोः समन्वयः इति अबोधनम् 3 लेखनकौशलस्य विकासः 4 समानार्थक पद ज्ञानम्	1 वाक्यनिर्माणम् 2 निबंधलेखनम् 3 शब्दरूप कण्ठस्थीकरणम्	1 वस्तुनिष्ठप्रश्नाः 2 आर्यभट्टोपरि दशवाक्यानि लिखत		
11	February	23	पुनरावृत्ति	4 hour	6	1 पठितावबोधनम् 2 अपठितावबोधनम् 3 रचनात्मकलेखनम् 4 व्याकरणम्	1 अनुच्छेदाधारित प्रश्नाः 2 चित्रमाध्यमेन वाक्यरचना 3 व्याकरणज्ञानम्	कक्षा-परीक्षा		
12	March	SESSION ENDING EXAMINATION								
Deleted chapters with reason:										
			1 सदैव पुरतो निधेहि चरुम्	स्तरानुकूलम् नास्ति।						
			2 संसारसागरस्य नायकाः	पाठः रुचिकरम् नास्ति।						
			3 सप्तमगिन्यः	राज्यानाम् विषये अधतन/नवीनतम् ज्ञानम् नास्ति।						
			4 प्रहेलिकाः	अस्मिन् पाठे मूल्यपरकशिक्षा नास्ति।						

NOTE:	इमे पाठः परीक्षायाः कृते ना वर्तन्ते। यदि कोऽपि छात्रः उपरोक्त पाठः पठितं इच्छति तर्हि स्व शिक्षकस्य सहायतया अध्ययनं कर्तव्यम्।
--------------	---

- > Reduced chapters will also be studied by children with the help of children. However, no questions will be asked from these chapters in the examination/tests.